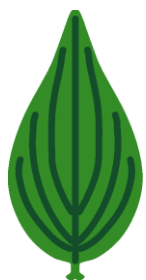

DAGVLINDERS ABTSWOUDSE BOS VLINDERMONITOR 2021

argusvlinder

**Natuurlijk
Delfland**

Natuurlijk Delfland
Postbus 133 2600 AC DELFT

Afdeling:Delfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: NatuurlijkDelfland
facebook: NatuurlijkDelfland
instagram: NatuurlijkDelfand

Afdeling van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting	3
3. Methoden.....	4
4. Resultaten dagvlinders	5
5. Opmerkingen monitor	9
6. Jaarlijst dagvlinders 2021	11

Verantwoording

Monitor : Leo Poot

Dataverwerking : Leo Poot

Foto's : Leo Poot

Copyright: Natuurlijk Delfland, 2022

Referentie: Dagvlinders Abtswoudse bos (vlinderbiotoop/vlinderroute) 2021,
Natuurlijk Delfland, 2022

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1. Inleiding

In dit verslag zijn de data van het monitoren van dagvlinders in het Abtswoudse bos midden, (x84/85-y443, km hokken 37-25-25 37-26-21/31) verwerkt en weergegeven uit seizoen 2021. In seizoen 2019 zijn de 17 sectoren van de vlinderbiotoop opgedeeld en toegevoegd aan de vlinder route. Ook is toen de vlinder route opnieuw ingedeeld en doorgetrokken in het oostelijk gedeelte (t.o.v. de spoorlijn) van het bos. De hernieuwde route heeft nu een lengte van 3,9 km en is verdeeld in 20 trajectdelen van 60-380 meter met wisselend biotoop. De sectoren van de vlinderbiotoop zijn nu verdeeld over de trajectdelen 8 t/m 11 waarbij trajectdeel 9 is onderverdeeld in de subdelen A-B-C. vanwege het maaibeheer. (zie plattegrond vlinder route)..

vlinder route (rode lijn)

2. Samenvatting

Er werden op de vlinder route totaal 1816 dagvlinders uit 20 soorten op naam gebracht. Bij de Pieridae lijken nu voor elke gedetermineerde soort redelijk stabiele populaties voor te komen. Bij de Nymphalidae zien we de kleine vos herstellen maar blijven de soorten gehakkelde aurelia en landkaartje gezien de aantallen achter om van een stabiele populatie te kunnen spreken. Vanwege het uitblijven van de migratie van de distelvlinder uit het zuiden werd deze soort maar zelden gezien. Uit de onderfamilie van de Nymphalidae de satyrinae, had vooral het bonte zandoogje het moeilijk door groot onderhoud van SBB. Wel lijkt het bruin zandoogje zich te herstellen na de zeer magere seizoenen na 2016. Ook werd een nieuwe locatie gevonden van de argusvlinder in deeltact 19. Bij de Lycaenidae werd de kleine vuurvlinder wat meer geteld en zijn er nog geen populaties van de blauwtjes te melden. Ook bij de soorten Hesperidae kunnen we nog niet spreken van stabiele populaties gezien de lage aantallen.

3. Methoden

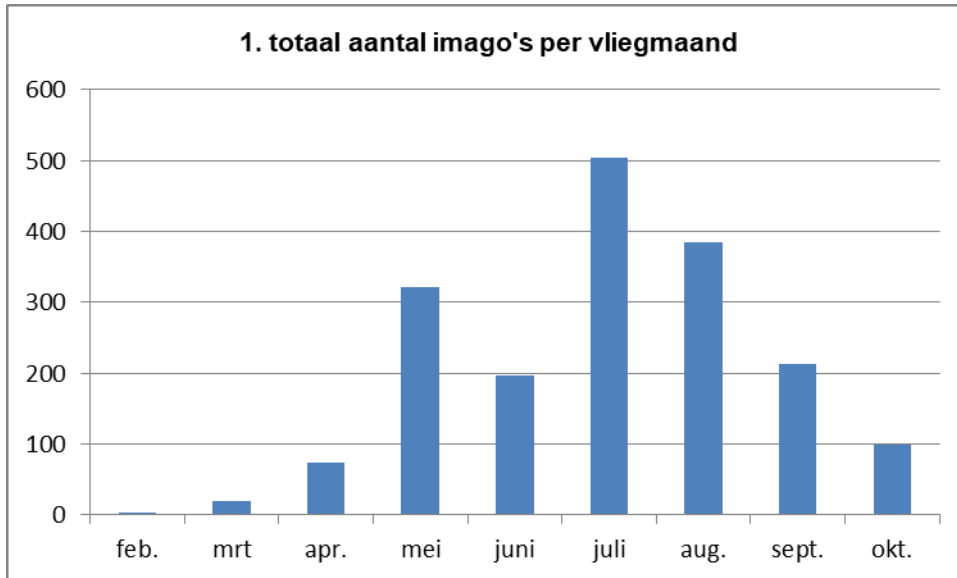
Het monitoren van dagvlinders werd gedaan volgens de standaard monitoring voor dagvlinders, hierbij worden in een denkbeeldige kooi van 5x5x5 meter alle vlinders geteld met vermelding van de soort. Incidenteel worden vlinders gevangen, voor determinatie in geval van soorttwijfel en direct weer vrijgelaten. De intentie is om ten minste 1 keer per maand in het vlinderseizoen, dat in 2021 liep van maart t/m oktober, bij zonnig weer en wind minder dan 4 Beaufort, te tellen. De route werd dit seizoen 17 keer gelopen. In de percelen die grenzen aan de trajectdelen 8 t/m 10 wordt in overleg met en door "Vockestaert" een op vlinders afgestemd maairegiem gevoerd.

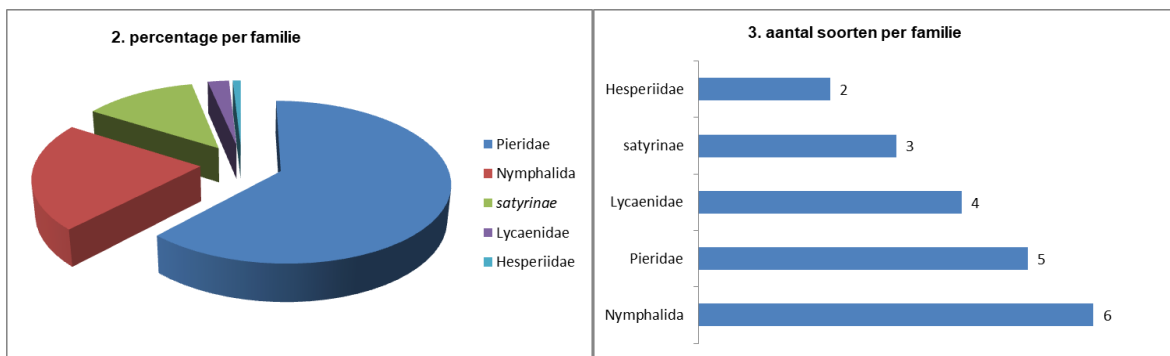
bruin blauwtje

4. Resultaten dagvlinders

In seizoen 2021 werden 1816 dagvlinders op naam gebracht, Dit was minder dan in seizoen 2020 (1976).

Soorten uit de familie der Pieridae scoorden de hoogste aantallen imago's fig.2, op afstand gevolgd door de aantallen uit de Nymphalidae en *satyrinae*. De aantallen uit de Lycaenidae en Hesperidae waren laag.

De meeste soorten werden gezien uit de familie der Nymphalidae evenals in seizoen 2020, fig.3. Bij de Lycaenidae werd 1 soort meer gescoord en bij de Pieridae en *satyrinae* bleef het aantal soorten gelijk aan seizoen 2020.

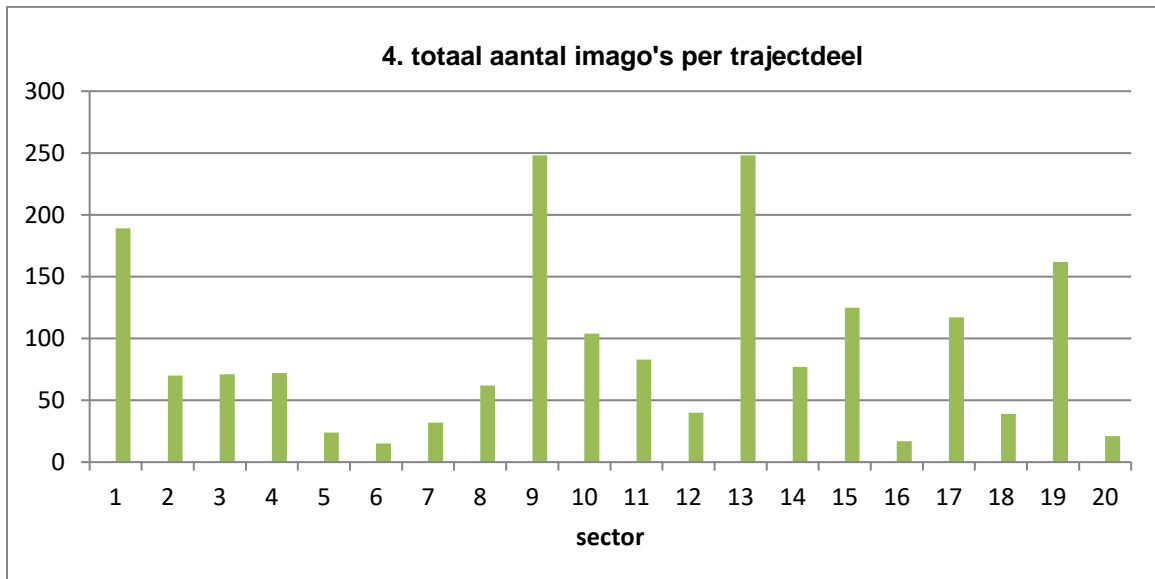

klein geaderd witje (pop)

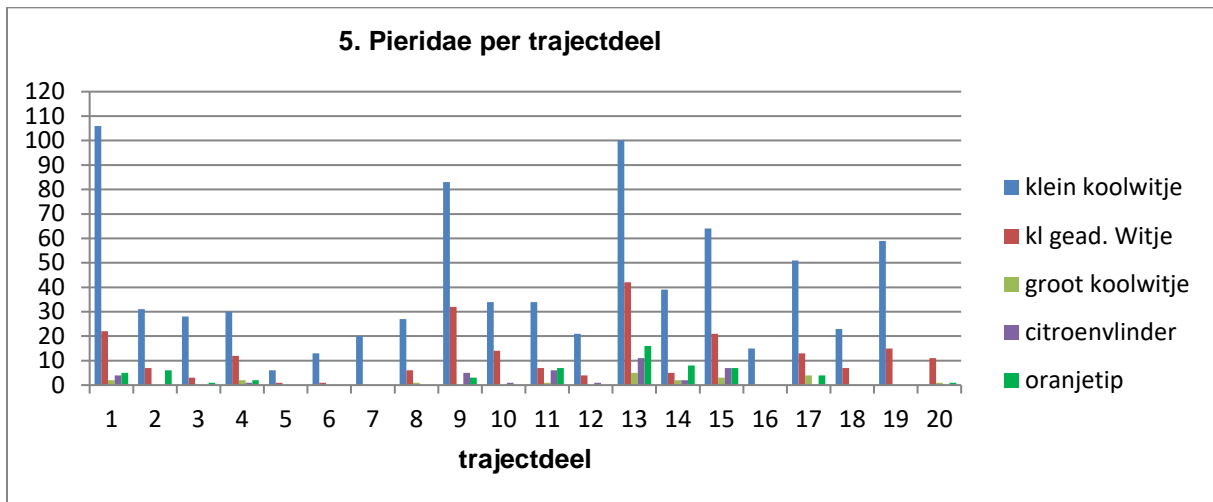

klein koolwitje (pop)

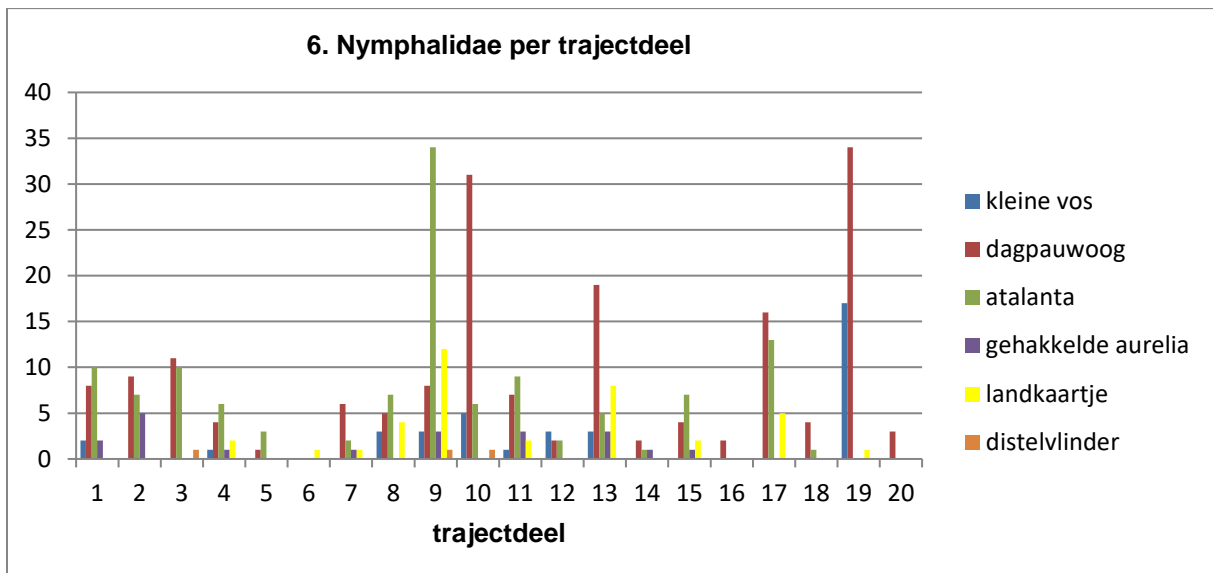
In de trajectdelen van de route 1, 9, 13 en 19 werden de meeste vlinders geteld en in 6, 7 en 20 de minste (<21) Fig.4.

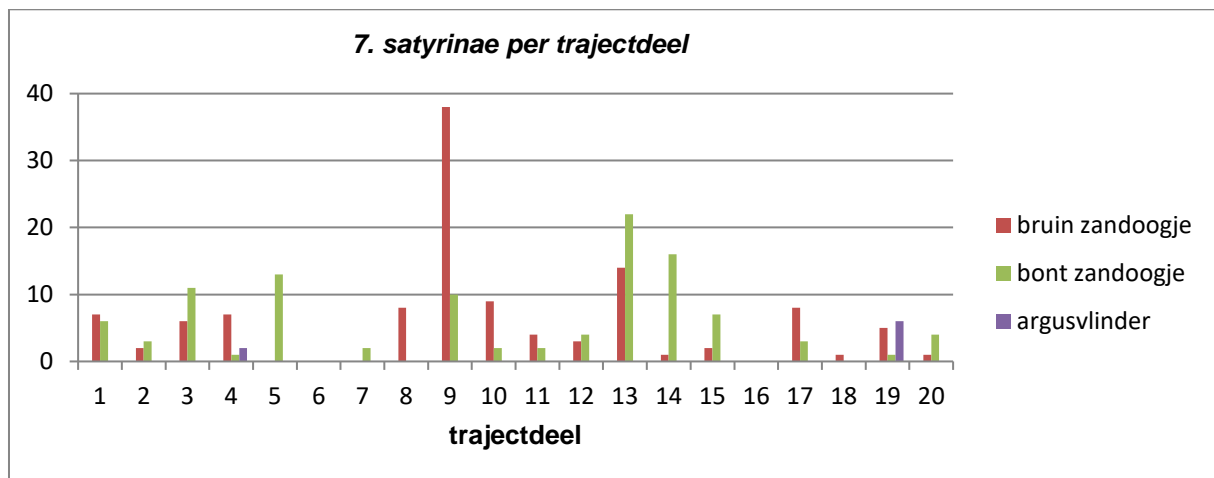
De hoogste aantallen Pieridae zien we in de trajectdelen 1, 9 en 13 en de meeste soorten in 1, 11, 13, 14 en 15. fig.5.

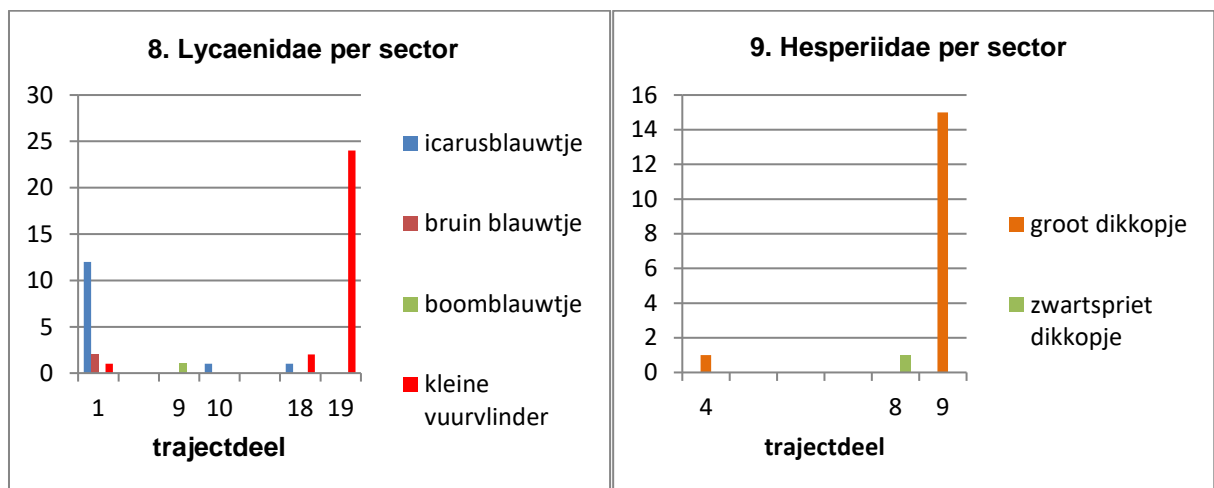
De hoogste aantallen Nymphalidae werden geteld in de trajectdelen 9, 10 en 19 en de meeste soorten in trajectdeel 4, 9, 11 en 13. fig.7.

De hoogste aantallen *satyrinae* (ondersoort Nymphalidae), werden geteld in trajectdeel 9 en 13 en de meeste soorten in 4 en 19. fig. 7.

Uit de familie van de Lycaenidae werden in de trajectdelen 1 en 19 de hoogste aantallen gezien, in de overige delen werden geen of slechts enkele imago's gezien. De meeste soorten werden gezien in trajectdeel 1 maar ook hier betrof het maar enkele imago's van de gespote soorten. fig.8.

Uit de familie van de Hesperiiidae werden in trajectdeel 9 de hoogste aantallen geteld, hier betrof het 1 soort. In de trajectdelen 4 en 8 werd maar 1 enkel imago gezien. fig.9.

5. Opmerkingen monitor

Gesteld mag worden dat er op enkele soorten na bij Nymphalidae en Pieridae, de aantallen en gedetermineerde soorten nog steeds erg tegen vallen. Je zou verwachten dat gezien de biotoop met voldoende waardplanten wel meer soorten en zeker de aantallen hoger zouden moeten liggen. Vooral uit de families Lycaenidae en *satyrinae* ontbreken een aantal heel gewone soorten of zijn er maar enkele imago's geteld. Het Icarus blauwtje werd wel iets meer gezien in trajectdeel 1 maar niet in de overige delen van de route. Ook de kleine vuurvliinder werd meer gezien maar ook hier gold dat maar voor één trajectdeel, dat in dit deel meer vlinders werden gezien dan in vorige seizoenen had als oorzaak de werkzaamheden in het voorjaar waarbij dit trajectdeel danig op de schop was gegaan, hierna is grond opgebracht welke veel rode klaverzaad bevatte, mogelijk ook ingezaaid, waardoor vlinders waaronder ook, dagpauwoog en kleine vos in het najaar veel op foerageerden. De oorzaak waardoor er in dit seizoen in totaal minder vlinders werden geteld lag waarschijnlijk aan, het koude en natte voorjaar maar zeker ook door het groot onderhoud van SBB (rooien van essen) waarbij de bodem vegetatie, door het gebruik van zware machines zodanig werd vernield dat veel biotoop werd beschadigd of verdween en de aanwezige rupsen en poppen werden plat gewalst. Dit was vooral te merken aan het lage aantal bonte zandogjes die anders dan normaal in veel lager aantal werd geteld. Juist deze soort is sterk territorium gevoelig, de vlinder gebruikt vaak kleine geïsoleerde graspollen voorkomend in de schaduw van bomen. We zien de meeste vlinders in de trajectdelen 9 en 13, trajectdeel 9 is een onderdeel van de vlinderbiotoop waar speciaal maai-beheer van toepassing is. De delen 13 en 17 bevatten veel nectar leverende flora als daar zijn distels en braam. De oorzaken van het vooral ontbreken van algemene soorten en de lage aantallen liggen vooral in het ontbreken van nectar leverende flora. Maar ook het ontbreken van bijvoorbeeld veld en schapenzuring (waardplant kleine vuurvliinder), kleine en rolklaver (waardplant Icarusblauwtje).

Aanbevelingen, inzaaien genoemde klaversoorten en vlinderbloemigen, geen vergunning meer afgeven voor wedstrijden met jachthonden, geen honden uitlaatservices toelaten in zuidwestelijk deel (zgn. vlinderbiotoop), op strategische punten buddleja planten wat niet zo natuurlijk oogt maar het levert wel veel nectar en dat nodigt weer soorten uit zich te vestigen. Bij het schonen van de watergangen niet het baggerslib over de oevers en aanpalende stroken vegetatie te verspreiden maar afvoeren

argusvlinder

boomblauwtje

6. Jaarlijst dagvlinders 2021

familie	soort	soort	aantal
Pieridae	Pieris rapae	klein koolwitje	795
	Pieris napi	klein geaderd witje	213
	Pieris brassicae	groot koolwitje	20
	Gonepteryx rhamni	citroenvlinder	39
	Anthocharis cardamines	oranjetipje	59
Nymphalidae	Aglais urticae	kleine vos	38
	Aglais io*	dagpauwoog	176
	Vanessa atalanta	atalanta	123
	Polygonia c-album	gehakkelde aurelia	20
	Araschnia levana	landkaartje	38
	Vanessa cardui	distelvlinder	3
<i>satyrinae</i>	Maniola jurtina	bruin zandoogje	116
	Pararge aegeria	bont zandoogje	107
	Lasiommata megera	argusvlinder	8
Lycaenidae	Polyommatus icarus	icarusblauwtje	14
	Aricia agestis	bruin blauwtje	2
	Celastrina argiolus	boomblauwtje	1
	Lycaena phlaeas	kleine vuurvlinder	27
Hesperiidae	Ochlodes sylvanus	groot dikkopje	16
	Thymelicus lineola	zwartspruit dikkopje	1

* in sector 7 werden ook 84 rupsen van deze soort gezien